

CUPRINS

MEDIEVALIA

SUSANA ANDEA, Exercițiul scrierii și cancelaria voievodală din Transilvania (sec. XIII–XIV)	17
ROBERT-MARIUS MIHALACHE, Monedele din Transilvania medievală reflectate de registrul de dijme papale (1332–1337)	31

CULTURĂ, SOCIETATE, IDEOLOGII, MENTALITĂȚI

ANCA ELISABETA TATAY, Carte românească veche și modernă în Biblioteca Apostolică Vaticană (sec. XVII–XIX).....	43
MIRCEA MĂRAN, Identitate națională, confesională și loialitate dinastică în Regimentul de graniță germano-bănățean nr. 12 (1764–1872)	63
IOSIF MARIN BALOG, Revoluția de la 1848–1849 în Transilvania: vechi și noi controverse istoriografice	73
ELA COSMA, Revoluția română și rezistența armată antirusească din Moldova (1848).....	85
CONSTANTIN BĂRBULESCU, Țăranii în opera lui Nicolae Bălcescu	95
NADIA CRISTEA, Identitatea basarabenilor în istoriografia română de la sfârșitul secolului al XIX-lea	111
DANIELA DETEȘAN, Fundații particulare din Mărginimea Sibiului pentru afirmarea națiunii române (sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. XX)....	125
SEBASTIAN DRAGOȘ BUNGHEZ, Legăturile lui Teodor Botiș cu familia Mocioni.....	141
PATRIZIO TREQUATRINI, La Grande Romania secondo il "Corriere della Sera" nel primo anno dalla proclamazione dell'Unione	153
PAUL MICHELSON, The Great Illusion: Why the Paris Peace Treaties of 1919 were doomed to failure	171
ALEXANDRA PANTEA, Colaborarea despărțământului Astrei arădene cu extensiunea universitară clujeană	183

ISTORIE ȘI DIPLOMAȚIE

ȘERBAN TURCUȘ, Mirajul unirii religioase (II) – Masoneria română, patriarhul Miron Cristea și un proiect de unire religioasă a ortodoxiei românești cu Roma (1937–1939)	195
---	-----

VERONICA TURCUȘ, Indezirabilii – autoritățile comuniste de la București și cetățenii străini rezidenți în România (Anii '50).....	209
LIVIU SADOWSKI, Ultima vizită a lui Nicolae Ceaușescu în Franța – iulie 1980 – un eșec diplomatic	231

DOCUMENTARIA

LIDIA GROSS, Transfer de proprietate și autentificare: moșia Eriu-Sâncrai și conventul din Dealul Orăzii în prima jumătate a secolului al XIV-lea....	245
ADRIAN-BOGDAN CEOBANU, De la correspondance privée de George Cretzianu, secrétaire général des Affaires Étrangères (1911–1913).....	257
ANATOL PETRENCU, Importanța științifică a memoriilor în cercetarea trecutului: cazul deportărilor din R.S.S. Moldovenească (1941, 1949 și 1951).....	271

VARIA

VARGA ATTILA, Cărturari români de peste Prut – Vladimir Beșleagă, erudit al cuvântului și al sufletului românesc	281
--	-----

RECENZII

Gabriella ERDÉLYI, <i>Negotiating violence: papal pardons and everyday life in East Central Europe (1450–1550)</i> , Boston: Brill, 2018 (Studies in Medieval and Reformation Traditions, 213) (Adinel Dincă).....	299
Olga KATSIARDI-HERING, Maria A. STASSINOPOULOU (ed.), <i>Across the Danube. Southeastern Europeans and Their Travelling Identities (17th–19th C.)</i> , [Studies in Global Social History Vol. 27/ Studies in Global Migration History Vol. 10], Brill, Leiden-Boston, 2017, 330 p. (Mircea Gheorghe Abrudan)	301
Alina-Mihaela PRICOP (coord.), Andreea-Georgiana MARCU, Mihaela MOCANU, Oana ZAMFIR, <i>Lexicografia poliglotă în secolele al XVII-lea – al XIX-lea: liste, glosare, vocabulare, dicționare, lexicoane, tezaure care conțin limba română</i> , introducere de Alina-Mihaela Pricop, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2017, 361 p. (Ela Cosma)....	304
Nicolae Milescu SPĂTARUL, <i>Dicționarul greco-slavo-româno-latin (secolul al XVII-lea) / Греческо-славянско-румьнско-латинский словарь (XVII век) / Greek-Slavonic-Romanian-Latin Dictionary (17th Century)</i> , prelucrare, transcriere, adnotări și introducere de Alexandru NICHITICI, Editura Arc, Chișinău, 2015, 1550 p. (Ela Cosma)	307

- * Jakab ELEK, *Istoria Clujului*, seria I, vol. I (1690–1701), traducere din limba maghiară și ediție critică de Varga Attila, prefață de Tudor Sălăgean, postfață de Nicolae Edroiu, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2017, 229 p.; ** Jakab ELEK, *Istoria Clujului*, seria I, vol. II (1701–1711), traducere din limba maghiară și studiu introductiv de Varga Attila, prefață de Ioan Bolovan, postfață de Adrian Crivii și Tudor Sălăgean, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2018, 219 p. (Ela Cosma) 309
- Alberto BASCIANI, *Dificila Unire: Basarabia și România Mare 1918–1940*, prefață de Keith Hitchins, traducere de George Doru Ivan și Maria Voicu, Editura Cartier, Chișinău, 2018, 428 p. (Tatiana Onilov)..... 310
- Elizabeth C. ECONOMY, *The third revolution. Xi Jinping and the new Chinese state*, 2018, Oxford University Press, New York, 343 p. (Tudor Salanțiu) ... 316
- Richard Baldwin, *The great convergence. Information technology and the new globalization*, The Belknap Press of Harvard University Press, Cambridge, 2016, 329 p. (Tudor Salanțiu)..... 317
- Deepak MALHOTRA, *Negotiating the Impossible, How to Break Deadlocks and Resolve Ugly Conflicts (without Money or Muscle)*, Harvard Business School, Berrett-Koehler Publishers, 2016, 212 p. (Ana Damaschin) 319
- Mihaela Gabriela BELU, *Negocierea în context intercultural*, București, Edit. Pro Universitaria, 2017, 115p. (Ana Damsachin)..... 320

NOTE DE LECTURĂ

- Manuscrisele medievale occidentale din România: Census*. Adrian PAPAHAĞI (coord.); Adinel Ciprian DINCĂ; în colaborare cu Andreea MĂRZA, Iași, Polirom, 2018, 240 p. (Biblioteca medievală) (Lidia Gross)..... 325
- Paul NIEDERMAIER, *Geneza orașelor medievale în Transilvania*, București, Editura Academiei Române, 2016, 600 p. (Robert-Marius Mihalache).... 326
- Gerhard SEEWANN, Michael PORTMANN, *Donauschwaben. Deutsche Siedler in Südosteuropa*. Donauschwäbisches Zentralmuseum Ulm, Deutsches Kulturforum östliches Europa, Berlin, 2018, 372 p. (Loránd Mádly)..... 328
- Sorin GRIGORUȚĂ, *Boli, epidemii și asistență medicală în Moldova (1700–1831)*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2017, 318 p. (Constantin Bărbulescu) 330
- Nathalie Sage PRANCHÈRE, *L'école des sages-femmes. Naissance d'un corps professionnel. 1786–1917*, Coll. „Perspectives historiques”, Tours, Presses Universitaires François-Rabelais, 2017, 456 p. (Constantin Bărbulescu)..... 332
- Philippe CHARRIER, Gaëlle CLAVANDIER, Vincent GOURDON, Catherine ROLLET, Nathalie Sage PRANCHÈRE (dir.), *Morts avant de naître. La mort périnatale*, Collection „Perspectives historiques”, Tours, Presses Universitaires François-Rabelais, 2018, 443 p. (Constantin Bărbulescu)..... 334

- Campania militară țaristă în Țările Române la 1848–1850. Documente militare*, vol. III, Komarov & Nepocoiciți: *Jurnal de campanie*, coord. Ela COSMA, editarea doc. rusești Tatiana ONILOV, Angela STĂCALIN-COLIN, Alexander STYKALIN, Ed. Argonaut Publishing & Symphologic Publishing, Cluj-Napoca & Gatineau, 2016–2017, 578 p. (Daniela Deteșan) 335
- Volker WOLLMAN, *Patrimoiu preindustrial și industrial în România*, vol. IV (403 p.); vol. V (405 p.); vol. VI (318 p.). Sibiu/Hermannstadt, Editura Honterus [Verlag], 2014, 2015, 2016 (Ludovic Báthory)..... 337
- Răducu RUȘEȚ, *Comitete de redacție și politici editoriale în presa românească din Transilvania și Ungaria. Intelectualitatea jurnalistică românească între ani 1838–1918*, col. „Minerva – I. Homines et mores”, vol. 6, Academia Română / Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2015, 390 p. (Iuliu-Marius Morariu) 344
- Imperi e nazioni nell'Europa centro-orientale alla vigilia della Prima Guerra Mondiale*. (Atti del Convegno internazionale, Cluj-Napoca, 21 febbraio 2014), editat de Ion Cârja, Introducere de Andrea Ciampani, Roma – Cluj-Napoca, Argonaut, 2016 (Robert-Marius Mihalache) 345
- Alin CIUPALĂ, *România în timpul Primului Război Mondial. Aliați, adversari și propagandă. O istorie în imagini*, Editura Monitorul Oficial, București, 2018, text și ilustrații alb-negru și color, 128 p. (Ion Cârja)..... 350
- Mihai-Octavian GROZA, *Marele război în memorialistica românilor din Sebeș*, Cluj-Napoca, Argonaut/Mega, 2018, 234 p. (Raluca Botoș)..... 351
- Sebastian-Drașoș BUNGHEZ, *Parlamentul și politica externă a României (1899–1914)*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2018, 458 p. (Mircea Măran)... 353
- Andrei ANDO, Mihaela OZARCHEVICI, *Arad. Anticamera României Mari*, Editura Universității de Vest din Timișoara, 2018, 391 p. (Maria Alexandra Pantea) 354
- Srđan RUDIĆ, Dalibor DENDA, Đorđe ĐURIĆ (coord.), *Dobrovoljci u Velikom ratu 1914–1918/The Volunteers in the Great War 1914–1918*, volumul 36 din seria de publicații a Institutului de Istorie din Belgrad, Belgrad, Istorijski institut, Institut za strategijska istraživanja, Matica srpska, 2018, 465 p. (Corneliu Pintilescu)..... 356
- Un ardelean în Marele Război / Ein Siebenbürger im Großen Krieg / A Transylvanian in the Great War: Albert Porkoláb (1880–1920)*, volum editat de Ion CÂRJĂ, Dan-Lucian VAIDA, Loránd L. MÁDLY, Dan PRAHASE, Editura Argonaut & Mega, Cluj-Napoca, 2016, 247 p. (Robert-Marius Mihalache) 357
- Arhivele Naționale ale României, *Albumul Marii Uniri. The Album of the Great Union. 1918. Samoilă Mârza*, text introductiv de Radu MÂRZA, Editura Monitorul Oficial, București, 2018, text și ilustrații alb-negru și color, 72 p. (Ion Cârja) 360

- Silviu SANA, *Eparhia greco-catolică de Oradea și Marea Unire (1918–1919)*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2018, 417 p. (Ion Cârja) 361
- Ioan LUPAȘ, *Prăbușirea monarhiei austro-ungare și importanța istorică a zilei de 1 Decembrie 1918*, ediție, studiu introductiv, note și indice de Mircea-Gheorghe ABRUDAN, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2018, 127 p. + 17 fotografii (Ela Cosma)..... 363
- Alexiu TATU, Alexandru BUCUR, Marian BOZDOC, Ioan BUCUR, *Clădirile Unirii din Sibiu*, Direcția Județeană pentru Cultură Sibiu, Sibiu, 2018, 122 p. (Ela Cosma) 364
- Cosmin COSMUȚA, Andreea DĂNCILĂ-INEOAN, Emanuil INEOAN, Bogdan IVANOV, *Prezențe clericale transilvănene la Marea Unire de la Alba Iulia – 1 Decembrie 1918*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2018, 736 p. (Mircea-Gheorghe Abrudan) 365
- Alexiu TATU, Silviu BORȘ, Bogdan ANDRIESCU, *Participanți din localități sibiene la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918*, Editura Armanis & Editura Mega, Sibiu & Cluj-Napoca, 2018, 408 p. (Mircea-Gheorghe Abrudan) 368
- Marius TURDA, *Știință și etnicitate: cercetarea antropologică în România anilor '30*, București, Editura Muzeului Municipiului București, 2018, 158 p. (Costantin Bărbulescu) 369
- Vasile PUȘCAȘ, *Iuliu Maniu văzut de românii americani*, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2018, 352 p. (Ciprian-Marian Porumb-Ghiurco) ... 370
- Veronica TURCUȘ, Șerban TURCUȘ, *Între cultură, șantaj și spionaj. Accademia di Romania la crepuscul (1947–1955). Studiu și documente*, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2017, 273 p. (Ciprian-Vlad Ciurdar)..... 372
- Vasile PUȘCAȘ, *Philip E. Mosely despre Transilvania și Basarabia*, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2017, 303 p. (Doru Cristian Todorescu).... 374
- Rudolf GRÄF, Gabriella-NÓRA TAR, Ioana FLOREA (Hrsg.), *Studia Germanica Napocensia 5/ 2018: „Hier stehe ich, ich kann nicht anders“*. *Festschrift für Eginald Schlattner zum 85. Geburtstag*, PUC, 2018, 175 p. (Loránd Mádly)..... 375
- Terezia BOLCHIȘ TĂTARU, *O filă din istoria creștinismului contemporan catolic românesc: Catacombele. Salvați Catacomba din Cluj*, Galaxia Gutenberg, Târgu Lăpuș, 2017, 304 p. (Silviu Sana) 378
- Yuval Noah Harari, *Homo deus. Scurtă istorie a viitorului*, Editura Polirom, București, 2018, 388 p. (Tudor Salanțiu)..... 379
- Niall Ferguson, *Imperiul. Cum a creat Marea Britanie lumea modernă*, Edit. Polirom, București, 2018, 355 p. (Tudor Salanțiu)..... 381
- Viktor Mayer-SCHÖNBERGER, Thomas RAMGE, *Reinventing Capitalism in the Age of Big Data*, Basic Books, New York, 2018, 225 p. (Tudor Salanțiu)..... 382

Livesey FINBARR, <i>From Global Local. The Making of Things and the End of Globalization</i> , Pantheon Books, New York, 2017, 203 p. (Tudor Salanțiu)...	383
Priya SATIA, <i>Empire of Guns. The Violent Making of the Industrial Revolution</i> , Penguin Press, New York, 2018, 507 p. (Tudor Salanțiu).....	384
Anamaria ZBUCEA, Andreea BOCOȘ, Onufrie VINȚELER, <i>Bio-bibliografia Cercetătorului Gelu Neamțu</i> , Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2018, 135 p. (Ela Cosma)	385
Alexandru SURDU, <i>Publicistica Mitropolitului Nicolae Colan</i> , Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2013, 304 p. (Iuliu-Marius Morariu).....	386

CRONICA VIEȚII ȘTIINȚIFICE

Conferința internațională „Sfârșitul unei lumi. Primul Război Mondial și geneza unei noi ordini” (Cluj-Napoca, 18–20 octombrie 2018).....	391
Maratonul istoriei la Institutul „George Barițiu” (Cluj-Napoca, 12 octombrie 2018).....	391
Seminarul internațional „Patrimoniu Identitar Comun – Casa Memorială «Ilieș Filip», delegat cu drept de vot la Marea Adunare Națională 1 Decembrie 1918 de la Alba Iulia” (Apșa de Jos, Slatina – Ucraina, 23–25 noiembrie 2018).....	392
Date privitoare la activitățile de doctorat din cadrul SCOSAAR Departamentul Filiala Cluj-Napoca – domeniul ISTORIE – 2018	393